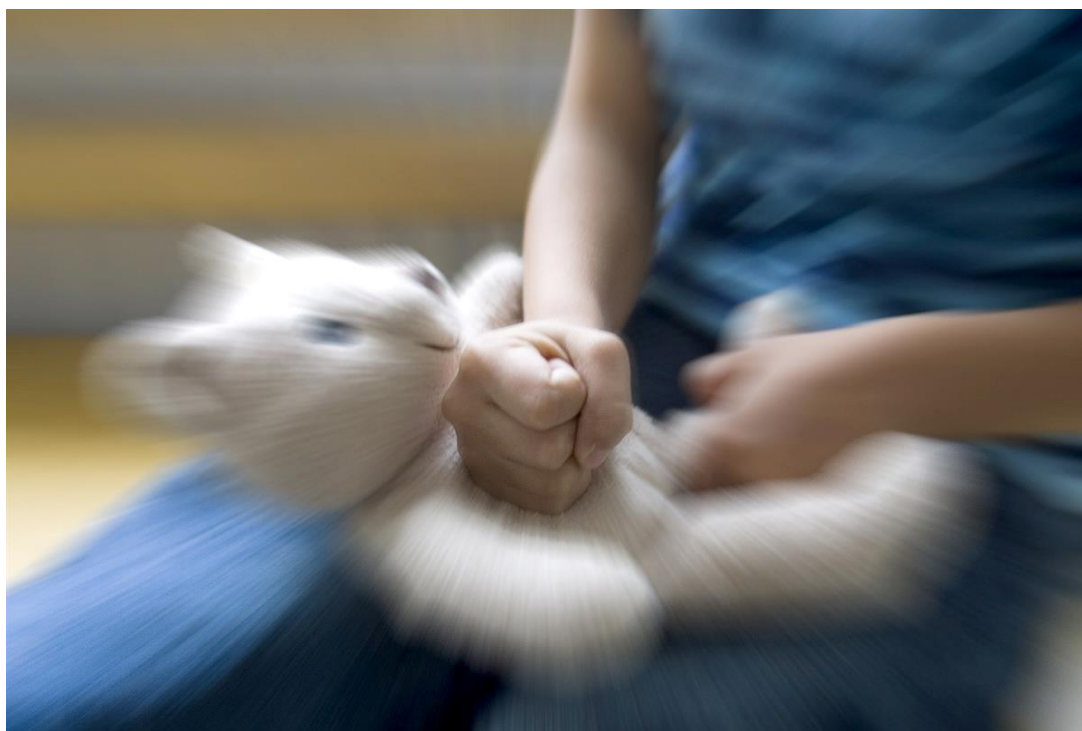

Lukijoilta

Lasten väkivaltainen käyttäytyminen on pysäytettävä

Veikko Wahlroos

Turun Sanomat

06.10.03.00 7 kommenttia

Lasten tekemät väkivallanteot herättävät aina suurta huolta ja laajaa keskustelua. Näin pitääkin olla. Jokainen lapsi, vanhempi, isovanhempi sekä kasvatus- ja opetusalan ammattilainen varmasti haluaa, että

lapsilla on turvallista olla niin päiväkodissa kuin koulussakin. Ei tarvitse pelätä toisten nimittelyä, fyysistä satuttamista tai muuta kiusaamista.

Väkivaltainen käyttäytyminen ei ole tavanomaista toimintaa. Se on ei-toivottu käyttäytymismalli, johon syyt ovat usein hyvin moninaiset.

Väkivaltaisesti käyttäytyvä lapsi tarvitsee vahvaa lähipiirin tukea ja myös ammattilaisten apua. Onkin tärkeää saada selville väkivaltaisen käyttäytymisen juurisyitä eli mistä käyttäytyminen johtuu. Näin voidaan antaa lapselle oikeanlaista apua.

Toki väkivallan uhrikin tarvitsee tukea ja apua, sillä väkivallan näkeminen ja kokeminen saattaa traumatisoida niin lasta kuin aikuistakin.

Mitä sitten meidän aikuisten pitäisi tehdä, jotta lapset eivät käyttäytyisi väkivaltaisesti tai väkivaltainen toiminta saataisiin vähenemään?

On hyvä muistaa, että me kaikki aikuiset olemme omalla käyttäytymisellämme malleja lapsille. Miten me itse ratkaisemme ristiriitatilanteita ja pettymyksiä? Yleensä lapset oppivat käyttäytymismallin omasta lähipiiristään.

Jos opittu malli on ei-toivottu, on kasvattajien ja opettajien velvollisuus opettaa lapsille oikeita toimintatapoja ja erilaisia tunteidenhallintakeinoja.

Väkivaltainen käyttäytyminen on aina väärin! Se täytyy tehdä selväksi lapselle jo pienestä pitäen. Lapselle tulee olla aikaa, täytyy olla oikeasti läsnä, keskustella ja ohjata häntä oikeaan suuntaan – pitkäjänteisesti ja määrätietoisesti.

Jos vanhemmat jostain syystä eivät kykene hoitamaan kasvatusvastuutaan niin kuin pitäisi, täytyy yhteiskunnan tukitoimet saada avuksi mahdollisimman nopeasti.

Tosiasioiden välttäminen, turha hyssyttely ja asenne, että ”seurataan tilannetta” eivät useinkaan johda lapsen kannalta mihinkään hyvään lopputulokseen. Päinvastoin aikaa kuluu, monesti useita kuukausia, ennen kuin mitään todella konkreettista tapahtuu ja sen myötä lapsen tilanne kriisiytyy entisestään.

Lasten väkivaltainen käyttäytyminen, etenkin varhaiskasvatuksessa ja peruskoulun alaluokilla, on ammattilaisten mukaan lisääntynyt selvästi ja se kohdistuu välillä myös aikuisiin. Näin siitäkin huolimatta, että jo useiden vuosien ajan lapsille on annettu mahdollisimman paljon positiivista palautetta ja kannustusta ja yritetty ohjata heitä heidän vahvuusominaisuuksiensa kautta.

Jokaisessa työyhteisössä on oma toimintakulttuurinsa. Sitä on hyvä aina aika ajoin tarkastella ja kehittää. Hyvä toimintakulttuuri ja yhteisesti sovitut toimintatavat sekä varhaisen puuttumisen mallit, myös kaikkeen ei-toivottuun käyttäytymiseen, ovat yksi varhaiskasvatuksen ja koulujen toiminnan peruspilari. Hyvä ja selkeä toimintakulttuuri lisää niin lasten kuin aikuistenkin turvallisuuden tunnetta.

Mielestäni jokaisen lapsen kohdalla tulee miettiä tarkkaan, mikä on kunkin lapsen etu ja minkälaista tukea hän mahdollisesti tarvitsee oman kasvunsa ja tasapainoisen kehityksensä tueksi. Usein väkivaltaisesti käyttäytyvä lapsi tarvitsee koulussa tavanomaista pienemmän opetusryhmän, jossa hän saa erityistä opetuksellista tukea haasteisiinsa erityisluokanopettajan opetuksessa ja ohjauksessa.

Toki pyrkimyksenä on, että tukitoimet olisivat ihan kaikille lapsille riittävät opiskeluun isossa yleisopetuksen ryhmässä. On kuitenkin oppilaita, joille enintään 10 oppilaan opetusryhmä eli pienluokka ja annettu erityinen tuki ovat paras vaihtoehto. Siellä yhteistyö huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa on hyvin aktiivista ja oppilaasta voidaan huolehtia mahdollisimman kokonaisvaltaisesti.

On tärkeää, että lapsille opetetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja tavoitteellisesti ja säännöllisesti jo varhaiskasvatuksesta alkaen ja koko peruskoulun ajan.

Lastenpsykiatri Raisa Cacciatore on esittänyt Aggression portaat -mallin tunne-elämän kehittymisestä (2007). Siihen pohjautuvassa väitöstutkimuksessani (Hintikka 2016) ja käytännön opetustyön tueksi laatimassani tutkimusperustaisessa Aggression portaat -opetusohjelmassa korostuu yhtenä

keskeisenä tavoitteena Cacciatoren esittämä väkivallan vastainen asennekasvatus.

Tätä opetusohjelmaa onneksi toteutetaan ja sovelletaan koko ajan yhä laajemmin eri puolilla Suomea niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessakin lasten tunne-elämän tukemiseksi.

JAANA KIVILUOTE

*erityisluokanopettaja,
kasvatustieteen tohtori
Turku*

[Lukijoilta](#)

[Puheenvuoro](#)

Kirjoita uusi viesti

Meri Tanska

Haluatko käyttää nimimerkkiä?

Otsikko

TS:n verkkokeskustelun säännöt

Viesti

Lähetä

Aiemmat viestit (7)

Vanhimmat ensin ▼

Vastaa

S.F.

06.10. 06.12